

کلیات طرح نظام ورزش در نیروهای مسلح ج.ا.ا (تربیت بدنی نظامی)

سردار سعید طایفه نوروژ
مدیر تربیت بدنی نیروهای مسلح

رتال جامع علوم انسانی

چکیده

آنچه باید در برنامه‌ریزیهای کلان مورد توجه قرار گیرد، وحدت و جامع‌نگری مدیران ارشد نظام و پرهیز از تداخل در وظایف تعیین شده سایر بخشهاست. پیشرفت و تحول در ورزش نیروهای مسلح به تدوین اهداف و راهبردهای مناسب با وظایف، مأموریت، مصالح و نیاز نیروهای مسلح منوط است. در این طرح سعی شده است که روح حاکم بر این نظام، اهداف، فرمانها و تدابیر فرماندهی معظم کل قوا در زمینه ورزش بطور عام و ورزش نیروهای مسلح بطور خاص باشد.

مقدمه

از بیانات حضرت امام خمینی (ره)

«اسلام شوخی ندارد، همه‌اش جدی است؛ هزل ندارد؛ لغویات ندارد؛ لهویات ندارد. همه‌اش جدی است. اسلام رزمنده می‌خواهد. جنگجو می‌خواهد... آن بازی که اسلام اجازه داده تیراندازی است و اسب سواری و... آن هم جنگ است.»

اجرای برنامه‌های بلند مدت توسعه کشورهای دنیای امروز بدون نگرش نظام‌مند به بخشهای مختلف جامعه و عوامل تأثیرگذار خارجی، مشکلات گوناگونی را در کل نظام ایجاد می‌کند که حل آنها بدون توجه به تعامل و تبادل منطقی بین بخشها در نظام قابل بررسی و رفع نیست. توجه نکردن به اولویتها و اهمیت وظایف سایر بخشها سبب بروز مشکلات، اختلالات و انحرافات بسیار خواهد شد.

آنچه باید در این برنامه ریزیهای کلان مورد توجه قرار گیرد، وحدت و جامع‌نگری مدیران ارشد نظام و پرهیز از تداخل در وظایف تعیین شده سایر بخشهاست (اصل تقسیم کار در مدیریت)

پیشرفت و تحول در ورزش نیروهای مسلح به تدوین اهداف و راهبردهای مناسب با وظایف مأموریت، مصالح و نیاز نیروهای مسلح منوط است. در این طرح سعی شده است که روح حاکم بر این نظام، اهداف، فرمانها و تدابیر فرماندهی معظم کل قوا در زمینه ورزش بطور عام و ورزش نیروهای مسلح بطور خاص باشد.

از بیانات مقام معظم فرماندهی کل قوا

«ورزش کشور حتماً در وضع بدی است. من اگر حالا این را به شما نگویم، در سخنرانی بگویم؟... ما در دنیا انصافاً عقیبیم چرا می‌گویم عقیبیم؟ البته بله، ملت‌های دیگری هم هستند که از ما عقب‌ترند ولی آن ملتها ملت ایران نیستند. نکته دیگری که من همواره به نظرم می‌رسد و می‌خواهم به شما سفارش بکنم این است چند نوع ورزش را در دنیا

انتخاب کنید، سه چهار ورزش از ورزشهایی که واقعاً ارزش دارد و همه نیروهایتان را در این ورزشها متمرکز کنید، برای اینکه به آن سطحی برسید که من گفتم اول تا سوم...» در این بیانات، دغدغه و اهداف تأکید شده توسط فرماندهی معظم کل قوا بسیار صریح و روشن، تکلیف ما را در اهمیت پرداختن به ورزش مشخص کرده است به گونه‌ای که فرماندهان رده‌های بالای ن. م را موظف به تکالیفی هماهنگ و مشابه و همسو در سازمانهای خود نموده که از مشکلات موجود، که با اعمال سلیقه‌های متفاوت به وجود آمده است، جلوگیری می‌کند و از دلایل مهم ضرورت‌های تهیه این طرح بوده است؛ یعنی جلوگیری از اعمال سلیقه و داشتن نظام ورزش (تربیت بدنی نظامی) برای نیروهای مسلح به منظور ایجاد بستری مطلوب در پرداختن به ورزش. بر اساس مصوبه‌های فرماندهی معظم کل قوا در طرح گسترش ورزش به دو طریق باید عمل کرد:

الف - برنامه‌های الزامی

- ۱- تهیه دستور کارهای ورزشی الزامی هنگام گزینش و استخدام، هنگام آموزش و هنگام خدمت با قید ضمانت اجرایی (عدم ارتقا در هر سال، ترفیع و انتصاب)
 - ۲- اعمال نظر کارشناسی در طرح درسهای ورزش و تربیت بدنی تمام دوره‌های آموزشی ن. م
 - ۳- تهیه طرح توزیع و کنترل متمرکز سرباز قهرمان، ورزشکاران برگزیده، مشمولان خاص تربیت بدنی و همچنین جذب و اشتغال این ورزشکاران در ن. م
- ب - برنامه‌های افزایش انگیزه پرداختن به فعالیتهای ورزشی
- اگرچه ممکن است در وضعیت حاضر و حاکم بر ورزش، تأکید فرماندهی معظم کل قوا بر هدف اول تا سوم بودن کشور به نظر بعید برسد، ایشان راهکار آن را نیز ارائه کرده‌اند: «چند نوع ورزش را در دنیا انتخاب کنید». این برای تمامی اقشار مملکت و برای ما

نظامیان یقیناً ورزشهای کاربردی نظامی است که با توجه به سختی داشتن با وظایف نیروهای مسلح، فلسفه و منطق نیز خواهد داشت.

در بخش اهداف متناظر با اهداف کیفی به برخی از این ورزشها اشاره خواهد شد.

۱- تهیه تقویم ورزشی مسابقات بین نیروهای مسلح با همکاری تربیت بدنی نیروهای مسلح و اجرای آن توسط سازمانهای ن. م

۲- اعزام تیمهای ورزشی به مسابقات قهرمانی نیروهای مسلح جهان (سیزم) و سایر تورنمنت‌های بین المللی از طریق تربیت بدنی ستاد کل ن. م

۳- فعالیتهای باشگاهی خاص نیروهای مسلح در سطح کشور با توجه به سیاستها و دستور کارهای مصوب فرماندهی معظم کل قوا در مورد باشگاه داری

۴- تهیه آیین نامه تشویقات ورزشی برای ورزشکاران، مربیان، داوران، دست اندرکاران ورزشی و پیشکسوتان ورزش

وضعیت موجود

بطور خلاصه مشکلات ورزش و تربیت بدنی در ن. م هدفهای تهیه طرح نظام ورزش به شرح ذیل است:

الف) مشکلات ورزش و تربیت بدنی ن. م

۱- نداشتن شبکه سازمانی معین و همگون در تمام سازمانهای نیروهای مسلح و بالطبع جایگاههای متفاوت و مختلف در رده‌های سازمانها

۲- اعمال سلیقه‌های متفاوت فرماندهان در تربیت بدنی و ورزش سازمانهای نیروهای مسلح

۳- نداشتن تخصص لازم در مدیریت ورزش و تربیت بدنی در نیروهای مسلح (سهل و ساده انگاشتن مدیریت تربیت بدنی و ورزش)

ب) هدفهای نظام ورزش در ن. م

۱- تأمین نظامی (موضعی) مطلوب برای ورزش و تربیت بدنی در ن. م و قرار گرفتن

در شبکه سازمانی همگون در سازمانهای ن. م

۲- تأمین نظم (وضعیتی) مطلوب برای ورزش و تربیت بدنی ن. م در راستای بهبود

و افزایش آمادگی جسمانی کامل نظامی کارکنان ن. م

۳- تعیین و تدوین رسالت، راهبرد، سیاست، هدف، برنامه و پروژههای تربیت بدنی و

ورزش در ن. م

۴- بر اساس نظام ورزش در ن. م، تهیه و تدوین ساختار سازمانی، تشکیلات،

استانداردها و دستورکارها، آیین نامه‌ها و...

۵- جلوگیری از اعمال سلیقه‌های فردی فرماندهان و مسئولان سازمانهای ن. م در

مورد ورزش و تربیت بدنی ن. م

نکات قوت، ضعف، فرصت و تهدیدها

ویژگیهای هر سازمان نظامی از نظر ساختار، وظایف و مأموریت به گونه‌ای قابل ملاحظه از سایر سازمانها در هر کشوری متمایز است. برجسته‌ترین این اختلافات در نظم، انضباط و اطاعت پذیری از سلسله مراتب موجود در نیروهای مسلح است. با این باور که تمام این عوامل نیز در سازمانهای کشوری و غیرنظامی وجود دارد منتها با شدت کمتری و این وجه تمایز و اختلاف بر وظیفه تعیین شده برای نیروهای مسلح مبتنی است که لازمه اجرای مأموریت رزمی (دفاع) نظم، انضباط و اطاعت از سلسله مراتب فرماندهی است. بنابراین تفاوت دو سازمان نظامی و غیرنظامی در بررسی نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید در عوامل مؤثر در ورزش مانند منابع انسانی، منابع مالی، مدیریت و برنامه‌ریزی، امکانات و تأسیسات، تجهیزات ورزشی، تحقیق و توسعه، تعیین‌کننده است.

رسالت و سیاستها

- رسالت

رسالت تربیت بدنی و ورزش در نیروهای مسلح، رساندن تمام کارکنان پایور و وظیفه به کمال جسم و روح انسانی در جهان بینی اسلامی (الهی) برای مبارزه با نفس خود، دشمن دین و میهن اسلامی است.

سیاستهای ورزش و تربیت بدنی ن. م.

۱- نهادینه کردن افزایش توان رزمی و دفاعی به عنوان وظیفه‌ای الزامی برای کارکنان

ن. م.

۲- نهادینه کردن ورزش و تربیت بدنی در برنامه‌های آموزش و در طول خدمت در

ن. م. ج. ا. ا.

۳- نهادینه کردن آراستگی سیمای جامعه ورزش نیروهای مسلح به مظاهر اسلامی

۴- نهادینه کردن حفظ مبانی، اصول و ارزشهای ملی و دینی در همه ابعاد و جنبه‌های

ورزش کشور

اهداف

اهداف راهبردی

اهداف راهبردی نظام ورزش در نیروهای مسلح در کنار اصول شرافت سربازی و آیین نامه انضباطی، تأمین و تضمین کننده نظام و نظمی مطلوب و بستری سالم برای تربیت بدنی و ورزش در نیروهای مسلح است به گونه‌ای که موجبات تسریع در آمادگی کامل جسمانی نظامی و افزایش توان رزمی و دفاعی کارکنان و تبحر در فنون ورزشهای مختلف را فراهم سازد که کاربرد نظامی دارند و در پی آن، بهبود روز افزون توان دفاعی نیروهای مسلح را ممکن سازد.

اهداف کیفی

مجموعه هدفهای کیفی، محقق کننده اهداف راهبردی نظام ورزش در ن.م است که

عبارت است از:

- ۱- هدف آمادگی کامل جسمانی نظامی (برنامه‌های الزامی)
- ۲- هدف ورزشهای کاربردی نظامی (برنامه‌های افزایش انگیزه پرداختن به فعالیتهای ورزشی)
«ما در امر ورزش باید چنین هدفی را در پیش بگیریم؛ یعنی باید این طور تصور کنیم که کشور ایران از لحاظ ورزش جزء سه کشور اول دنیا باشد. این هدف است.»
- مقام معظم فرماندهی کل قوا

۳- هدف خانوادگی

۴- هدف ملی

۵- هدف فراملی

اهداف متناظر با اهداف کیفی

هر یک از اهداف کیفی دارای مجموعه‌ای از اهداف متناظر با هدفهای کیفی به شرح ذیل است:

هدف، آمادگی کامل جسمانی نظامی انی و مطالعات فرهنگی

- توسعه توان و استقامت جسمانی

- توسعه سرعت عمل و انتقال

- توسعه دقت عمل در هماهنگی اعصاب و عضلات

- توسعه امکان رفع یا کاهش نواقص جسمانی

- توسعه انعطاف پذیری ساکن و حرکتی بدن

هدف ورزشهای کاربردی نظامی

- توسعه ورزشهای رزمی: تکواندو، جودو و کاراته.

- توسعه ورزشهای نظامی: تیراندازی، چتر بازی، جهت یابی، سه گانه؛ پنجگانه نظامی،

پنجگانه دریایی

- توسعه ورزشهای کاربردی انفرادی: دو و میدانی، کشتی، شنا، قایقرانی، کوهنوردی
- توسعه ورزشهای تیمی: هندبال
- توسعه سایر ورزشها با اولویت نزدیک بودن آن رشته به کاربری نظامی که پس از دستیابی به هدفها در این رشتهها اضافه خواهد شد.

هدف ورزشهای خانواده

- توسعه سلامت و نشاط خانواده
- توسعه نظم و انضباط در خانواده
- توسعه حس مسئولیت پذیری در خانواده
- توسعه الفت، مودت و روحیه فداکاری و تحکیم مبانی خانواده
- توسعه حس احترام به حقوق و شخصیت دیگران و قوانین و مقررات جامعه

هدف ملی

- توسعه غرور ملی
 - توسعه اعتبار و اقتدار ملی
 - توسعه وحدت و همبستگی ملی
- هدف فراملی
- توسعه همکاری و ارتباطات بین المللی در ابعاد گوناگون
 - توسعه اتحاد و همبستگی جهانی

- توسعه امکان کاهش منازعات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی بین جوامع

- توسعه مودت و دوستی بین مردم جوامع مختلف بر مبنای تعالیم دین مبین اسلام

اهداف کمی

برای اجرای این نظام (تربیت بدنی نظامی) پس از مراتب تصویب و ابلاغ به

سازمانهای نیروهای مسلح، تربیت بدنی نیروهای مسلح موظف خواهد بود با مساعدت تربیت بدنی سایر سازمانهای ن. م و کارشناسان مورد نیاز، اهداف کمی زیر را در حداقل زمان ممکن تحقق بخشد. (دستورکارها، طرحها، برنامه‌ها، اساسنامه‌ها)

خط مشی‌ها، مخاطبان و عرصه‌های فعالیت

- خط مشی‌ها

به منظور تحقق اهداف کیفی، متناظر و کمی خط مشی‌ها و محورهای حرکت در نظام ورزش ن. م در سه محور به ترتیب اولویت به شرح زیر خواهد بود:

الف - خط مشی‌های فعالیت

۱- توسعه آمادگی جسمانی (ورزش همگانی)

۲- توسعه ورزشهای نظامی، رزمی و کاربردی نظامی

۳- توسعه ورزش خانواده

ب - خط مشی‌های اقتصادی

۱- توسعه سرانه ورزش در نیروهای مسلح

۲- توسعه فضاهای ورزشی در نیروهای مسلح

۳- توسعه بودجه ورزش در نیروهای مسلح

ج - خط مشی‌های مدیریتی و اداره امور ورزش

۱- توسعه مدیریت و اداره امور ورزش

۲- توسعه جایگاه (نظام) و جدول سازمان (نظم) تربیت بدنی و ورزشی در ن. م

۳- توسعه همکاری مشترک کارکنان ن. م و مدیریتهای نظامی ورزش و تربیت بدنی

در اداره امور ورزش ن. م

- افراد تحت پوشش و عرصه‌های فعالیت

اجرای صحیح هر طرح ورزشی و تربیتی در سطوح جوامع به شناسایی دقیق دو عامل اصلی در این گستره بستگی دارد:

- ۱- آگاهی از تنوع مخاطبان و دسته بندی اولویتها به منظور تسهیل در اجرای برنامه‌ها و به دست آوردن نتایج مورد نظر.
- ۲- شناخت عرصه‌های گوناگون فعالیت در جامعه ورزشی

ساختار (شبکه) سازمانی تربیت بدنی ن. م در نظام ورزشی

- شبکه سازمانی

چگونگی استقرار تربیت بدنی نیروهای مسلح مبتنی بر قرار گرفتن ستاد فرماندهی کل قوا در طول سایر سازمانهای نظامی به ترتیب جایگاه (اولویت) به شرح ذیل است:

۱- تربیت بدنی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران

۲- تربیت بدنی ارتش جمهوری اسلامی ایران

۳- تربیت بدنی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران

۴- تربیت بدنی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

۵- تربیت بدنی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

۶- تربیت بدنی ستاد کل نیروهای مسلح

۷- تربیت بدنی سازمان قضایی نیروهای مسلح

نکته: ادامه موارد مربوط به این فصل باید با همکاری طرح و برنامه ستاد کل و سایر سازمانهای نیروهای مسلح انجام گیرد. از تاریخ تصویب این طرح، سازمانهای نیروهای مسلح موظفند تمام فعالیتهای ورزشی خود را با کلیات و جزئیات این طرح (که با همکاری سازمانهای تحت نظارت ستاد کل تهیه خواهد شد) تطبیق کنند.

- وظایف عمده تربیت بدنی سازمانهای ن. م
وظایف کلان اجرایی، که تربیت بدنی سازمانهای نیروهای مسلح در کنار سایر
وظایف متناسب با مأموریت سازمان مطبوع خود بر حسب رسته‌ها، مشاغل و
عضویت‌های مختلف دارند، به شرح ذیل است:

- ۱- آمادگی جسمانی
- ۲- آمادگی کامل جسمانی نظامی
- ۳- کلاسها و تمرینات ورزشهای کاربردی
- ۴- مسابقات و جشنواره‌های ورزشی
- ۵- برنامه‌های ورزشی در اوقات فراغت کارکنان
- ۶- کلاسها و تمرینات ورزشی
- ۷- آموزشهای تخصصی ورزشی در بهبود کار مریبان و داوران
- ۸- برگزاری دوره‌های طولی و عرضی در مقاطع مختلف به منظور افزایش سطح
علمی و تخصصی بر اساس نیاز سازمان.
- ۹- فعالیتهای باشگاهی با عضویت کارکنان ن. م و خانواده آنها
- ۱۰- تحقیقات مورد نیاز و برگزاری همایشهای علمی
- ۱۱- تهیه طرحها و دستور کارهای مورد نیاز و ارائه برای تصویب سلسله مراتب
- ۱۲- کلاسها و تمرینات ورزشی عزیزان جانباز
- ۱۳- همکاری و هماهنگی با تربیت بدنی ن. م و سایر سازمانهای نظامی و مراکز
عقیدتی و فرهنگی سازمانها

پښتونستان ښار، پوهنتون جامع
پښتونستان ښار، پوهنتون جامع